

Brüssel, 23.5.2018
COM(2018) 401 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Belgia 2018. aasta riiklikku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Belgia 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Belgia 2018. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Belgia 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi²,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone³,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 22. novembril 2017 võttis komisjon vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2018) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 22. märtsil 2018 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 22. novembril 2017 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles Belgiat ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal päeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 22. märtsil 2018. Nõukogu võttis soovitusel euroala majanduspoliitika kohta („euroala soovitus“) vastu 14. mail 2018.
- (2) Kuna Belgia rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riikide majandused on üksteisega tihedalt seotud, peaks Belgia tagama allpool esitatud soovitusel 1–3 kajastuva euroala majanduspoliitilise soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² COM(2018) 401 final.

³ P8_TA(2018)0077 ja P8_TA(2018)0078.

- (3) Belgia 2018. aasta riigiaruanne⁴ avaldati 7. märtsil 2018. Selles hinnati Belgia edusamme nõukogu poolt 11. juulil 2017 vastu võetud riigipõhiste soovitude täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud soovitude järelmeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (4) Belgia esitas oma 2018. aasta riikliku reformikava ja 2018. aasta stabiilsusprogrammi 27. aprillil 2018. Selleks et võtta arvesse kõnealuste programmide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁵ artiklis 23, võib komisjon, kui see on vajalik nõukogu asjakohaste soovitude rakendamise toetamiseks, liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks muudatusettepanekuid. Komisjon on esitanud täiendavaid üksikasju, kuidas ta kasutaks seda suuniste sätet selliste meetmete rakendamise kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega⁶.
- (6) Belgia suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit. Oma 2018. aasta stabiilsusprogrammis kavandab valitsus parandada järkjärgult nominaalset eelarvepositsiooni ning saavutada 2021. aastaks 2017. aasta puudujäägi (1,0 % SKPst) asemel ülejäägi 0,1 % SKPst. Keskpika perioodi eelarveeesmärk – struktuurselt tasakaalustatud eelarvepositsioon – on kavas saavutada 2020. aastaks. Siiski osutab ümberarvutatud struktuurne eelarvepositsioon⁷ 0,2 %-lisele puudujäägile 2020. aastal. Valitsemissektori võla suhe SKPsse saavutas 2014. aastal haripunkti tasemel peaaegu 107 % SKPst ja vähenes seejärel 2017. aastal tasemele ligikaudu 103 % SKPst; 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2021. aastaks 96,4 % tasemeni. Nende eelarveprognoside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Ent meetmeid, mida on vaja kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärkide saavutamiseks alates 2019. aastast, ei ole täpselt kirjeldatud; komisjoni 2018. aasta kevadproгноosi kohaselt halvendab see eeldatavat struktuurset eelarvepositsiooni 2019. aastal, kui poliitikat ei muudeta.
- (7) Komisjon esitas 23. mail 2018 ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande, kuna Belgia ei teinud piisavaid edusamme võla vähendamise sihttasemest kinnipidamiseks 2017. aastal. Aruandes ei suudetud pärast kõigi oluliste tegurite hindamist kindlale otsusele jõuda, kas Belgia täidab võlakriteeriumi, nagu see on määratletud aluslepingus ja määruses (EÜ nr 1467/1997, või mitte, sest praegu ei ole kindlaid tõendeid märkimisväärse kõrvalekalde kohta Belgias ei 2017. aastal ega 2016. ja 2017. aasta peale kokku. Komisjon hindab nõuete täitmise ümber 2018. aasta andmete alusel ja annab järeldusest teada 2019. aasta kevadel.

⁴ SWD(2018) 200 final.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Tsükliliselt kohandatud eelarvepositsioon, milles ei ole arvesse võetud ühekordseid ja ajutisi meetmeid ning mille komisjon on ümber arvutanud ühiselt kokku lepitud metoodika kohaselt.

- (8) 2018. aasta stabiilsusprogramm osutab, et julgeolekuga seotud meetmetel oli 2017. aastal märkimisväärne mõju eelarvele, ning programmis esitatakse piisavad tõendid täiendavate eelarvekulude ulatuse ja olemuse kohta. Komisjoni hinnangul ulatusid julgeolekuga seotud meetmete tõttu lubatud lisakulud 2017. aastal 0,04 %ni SKPst. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 lõike 3 sätted võimaldavad nende lisakuludega arvestada, sest suur terrorioht on erakorraline sündmus, selle mõju Belgia riigi rahandusele on märkimisväärne ning jätkusuutlikkust ei seataks ohtu, kui lubataks ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Seepärast on nõutavat kohandust keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas 2017. aastaks vähendatud, et neid täiendavaid kulusid arvesse võtta.
- (9) 11. juulil 2017 soovitas nõukogu Belgial tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude⁸ nominaalne kasvumäär ei ületaks 2018. aastal 1,6 %, mis vastab aastasele strukturesele kohandusele 0,6 % SKPst. Samal ajal märgiti, et 2018. aasta eelarvekava hindamisel ja sellele järgneval 2018. aasta eelarvetulemuste hindamisel tuleb eesmärgina nõuetekohaselt arvesse võtta sellise eelarvepoliitika seisundi saavutamist, mis aitab kaasa nii käimasoleva majanduse elavnemise tugevdamisele kui ka riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Vastavalt komisjoni hinnangule Belgia majanduse elavnemise tugevusele, milles võeti arvesse Belgia kestlikkusprobleeme, ja mis koostati hinnangu raames riigi eelarvekava projektile, ei ole selles suhtes mingeid muid elemente vaja arvestada. Vastavalt komisjoni 2018. aasta kevadprognoosile on 2018. aastal ning 2017. ja 2018. aasta peale kokku oht kalduda kohandamisest keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas olulisel määral kõrvale.
- (10) Võttes arvesse, et Belgia prognoositav valitsemissektori võla suhe SKPsse on 60 % ja prognoositav SKP lõhe on 0,4 %, ei tohiks valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär 2019. aastal ületada 1,8 %, mis vastab strukturesele kohandusele 0,6 % SKPst, mis tuleneb stabiilsuse ja kasvu pakti raames kohaldatava maatriksi kohasest nõudest. Kui poliitikat ei muudeta, on 2019. aastal ning 2018. ja 2019. aasta kokkuvõttes oht kalduda sellest nõudest märkimisväärselt kõrvale. Peale selle ei järgi Belgia esmapilgul arvatavasti 2018. ja 2019. aastal võlareeglit. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks on 2018. aastal vaja võtta meetmeid. Juhuslikke tuluseid oleks mõistlik kasutada valitsemissektori võla suhtarvu edasiseks vähendamiseks.
- (11) Jätakuvalt on probleemiks riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. 2015. aastal jõustatud pensionireformid olid oluline samm vananemisega seotud probleemide lahendamiseks pikemas perspektiivis, kuid 2018. aasta vananemisaruanDES osutatakse vananemisega seotud pikaajaliste kulude – nii pensioni- kui ka pikaajalise hoolduse kulude – eeldatust suuremale kasvule. Prognoositakse pensionikulude 2,9 protsendipunktist kasvu aastaks 2070 võrreldes eelmises aruanDES nimetatud 1,3 protsendipunktiSE kasvuga ja euroala keskmiselt 0,1 protsendipunktiSE vähenemisega. Seepärast saaks neid riske vähendada aidata valitsuse reformikava täielik rakendamine. Peale selle prognoositakse pikaajalise hoolduse kulude kasvu juba niigi ELi keskmist ületavalt 2,3 %-lt SKPst 4,0 %-le SKPst aastaks 2070. Killustatuse

⁸ Valitsemissektori esmased netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

vähendamine pikaajalise hoolduse korralduses, mis tuleneb pädevuste jaotusest erinevate haldustasandite vahel, võib parandada kulutuste tõhusust selles valdkonnas.

- (12) Eelarve tulemuslik koordineerimine on väga oluline sellises liitriigis liikmesriigis nagu Belgia, kus suur osa kulutustega seotud pädevusest on delegeeritud piirkondliku tasandi valitsusasutustele. Föderaalvalitsus ning piirkondlikud ja kogukondlikud omavalitsused sõlmisid 2013. aastal koostööleppe, et parandada omavahelist koordineerimist ja võtta majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu fiskaalosa (fiskaalkokkulepe) üle siseriiklikku õigusesse. Eesmärgiks oli määrata kindlaks üleriiklikud ja piirkondlikud mitmeaastased eelarvekavad, mille üle teostab järelevalvet kõrgem rahandusnõukogu. On saavutatud kokkulepe 2020. aastaks saavutatavate üksikute fiskaaleesmärkide asjus, mis on positiivne. Kuid ametlik kokkulepe kõigi valitsemistasandite iga-aastaste fiskaaleesmärkide asjus puudub ikka veel. Edu on saavutatud piisavate tagatiste kindlaksmääramisel seoses kõrgema rahandusnõukogu sõltumatusega.
- (13) Eelarve konsolideerimises oleks põhjust pöörata suuremat tähelepanu kulutamise ohjeldamisele. Avaliku sektori kogukulutused protsendina SKPst on üle euroala keskmise. Kuigi avaliku sektori investeeringutega saab kasvu pikas perspektiivis suurendada, on nende tase Euroopa standardeid arvestades madal, eriti võrreldes avaliku sektori kogukulutustega. Lisaks vähesele avaliku sektori kapitalile on halvenenud ka avaliku sektori taristu olukord. Kulude läbivaatamine võib aidata kaasa kulutuste mõistlikumale jaotusele ja toetada majanduskasvusõbralikku konsolideerimist. Piirkondlikul tasandil kavatseb vaid Flandria võtta oma eelarveprotsessis kasutusele kulude läbivaatamise. Pealegi ei seo Belgias ühtki valitsemistasandit siseriiklikud kulutuste tegemise eeskirjad peale tervishoiukulude ülemmäära. See on kontrastis selliste eeskirjade üha kasvava vastuvõtmisega kogu ELis ja see takistab eelarve kulupõhist konsolideerimist. Pealegi ei investeerita sissemakseid Belgia hoiuste tagamise skeemi eraldi madala riskiga vara portfelli.
- (14) Võla ja varade jaotus Belgia kodumajapidamistes paljastab, hoolimata üldiselt soodsast varakuspositsioonist, mõningad haavatavuses. Pikk periood, mil eluasemehinnad on tõusnud kiiremini kui kodumajapidamiste netotulu, on muutnud kodumajapidamiste finantsseisundi ebakindlamaks nende võla peaaegu mehaanilise suurendamise teel. Ehkki on võetud meetmed süsteemse riski suurenemise vältimiseks, ei pruugi keerukas riiklik makrotasandi usaldatavusjärelevalve otsustamisprotsess kõrvaldada ohtusid finantsstabiilsusele. Eluasemehinnad paistavad praegu veidi ülehinnatud.
- (15) Nagu märgiti 2018. aasta euroala käsitlevas soovitusel, on ettevõtjate vahelise konkurentsi moonutamise ärahoidmiseks, maksumaksjate õiglaseks kohtlemiseks ja riigi rahanduse kaitsmiseks oluline võidelda agressiivse maksuplaneerimise vastu. Maksumaksjate agressiivsete maksuplaneerimisstrateegiate välismõju liikmesriikide vahel nõuab lisaks liidu õigusele riikide poliitika kooskõlastamist. Endine riskikapitali intresside mahaarvamise süsteem, mis põhines omakapitalil, on asendatud kasvusüsteemiga. Uus süsteem, mis jagab äriühingu tulumaksu ühtses maksubaasis välja pakutud majanduskasvu ja investeerimise edendamise soodustusega kasvu lähtestsenaariumi, on piiratud 5 aasta keskmise alusel arvutatud kasvava omakapitaliga. See muutus peaks aitama kaasa äriühingu tulumaksureformi eelarveneutraalsusele, vältides samal ajal süsteemi võimalikku kasutamist agressiivseks maksuplaneerimiseks, leevendades ikkagi laenuvahendite/omakapitali kallutatuse probleemi. Kuigi teatavate konkreetsete rikkumisvastaste normide puudumine põhjustas muret, valmistatakse praegu ette rikkumisvastase raamistiku

reformi. See on positiivne samm. Seda seiratakse pingsalt tagamaks, et uued normid käsitleks asjakohaseid rikkumiste vorme. Võttes arvesse hiljutisi muutusi, jätkab komisjon konstruktiivset dialoogi võitluseks maksumaksjate agressiivsete maksuplaneerimisstrateegiate vastu.

- (16) Hiljutine majanduskasv on loonud rikkalikult töökohti. Tööhõive kasv oli 2017. aastal tugev ja töötuse määr on praegu kriisieelse taseme lähedal. Sellegipoolest ei ole Belgia, võttes arvesse 20–64aastaste eärühma tööhõive määra (68,1 % aastal 2017), graafikus oma strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgi (73,2 %) saavutamiseks. Ebasoodsas olukorras elanikkonnarühmade tööturul osalemise alal saavutatud edu on piiratud, sest mitteaktiivsus ja töötus on kontsentreeritud suurel määral madala kvalifikatsiooniga, rändaja taustaga ja eakamatele töötajatele, mis osutab, et tööturule integreerimist takistavad nii struktuursed kui ka rühmadele omased tegurid. Eelkõige rändajataustaga inimeses, kes moodustavad suure osa tööealisest rahvastikust, on olukord tööturul jäänud ebasoodsaks ja nad kujutavad seega endast olulist kasutamata potentsiaali. 2016. aastal oli kolmandates riikides sündinute tööhõive määr 49,1 %, mis on enam kui 20 protsendipunkti madalam, kui riigis sündinutel (naiste puhul oli lõhe veelgi suurem). On tõendeid sellest, et aktiveerimismeetmed ei ole kõigi elanikkonnarühmade puhul võrdset tulemuslikud. Ehkki on võetud mõned meetmed uute saabujate integreerimiseks ja võitluseks diskrimineerimise vastu, on ikka veel puudus poliitikavaldkondadeülesest ja poliitiliste tasandite vahelisest koostööst, et lahendada rändajataustaga inimeste tööturule integreerimise probleem. Piirkondade vahel püsivad suured erinevused tööturu toimivuse.
- (17) Hoolimata jõupingutustest tööjõu maksukiilu vähendamiseks, püsivad mõnede elanikkonnarühmade töötamist takistavad asjaolud, näiteks keskmist palka teenivad ühe inimesega leibkonnad ja leibkonna teised palgasaajad. Hoolimata varasematest meetmetest püsis keskmist palka teenivate ühe inimesega leibkondade maksukiil 2016. aastal ELi suurimate hulgas. Ka madalapalgaliste töötajate (67 % ühe inimesega leibkonna keskmisest palgast) töötuslõks on üks ELi kõrgeimatest. Püsivad leibkonna teiste palgasaajate – peamiselt naiste – töötamist pärssivad maksud.
- (18) Vabade töökohtade osakaal on üks ELi suurimaid, mis näitab suurt oskuste mittevastavust nõudlusele, mis on seotud muude tegurite hulgas vähese liikuvuse ja ebapiisava keeleoskusega Brüsseli piirkonnas. Elukestvas õppes osalemise määr on madal. Selleks, et inimesed tuleksid toime töökohavahetustega, on tähtis, et nii üksikisikud kui ka tööandjad pühendusid rohkem elukestvale õppele.
- (19) Mõningat edu on saavutatud võrdsete võimaluste loomisel kvaliteetse hariduse ja kutseõppe saamiseks, kuivõrd kogukonnad rakendavad koolireforme. Kuid pikaajaline suur hariduslik ebavõrdsus püsib hoolimata heast keskmisest tulemusest rahvusvahelises võrdluses. 15aastaste õpilaste õppetulemused kõiguvad seoses sotsiaal-majandusliku ja rändajataustaga märkimisväärselt. Muret tekitavad kogukondadevahelised õppetulemuste erinevused ning ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade alaesindatus loodusteaduste, lugemise ja matemaatika oivikute hulgas. Suured lõhed koolide õppetulemuste vahel käivad käsikäes hariduse saamise võimaluste ebavõrdsusega. Ehkki kolmanda taseme hariduse omandajate osakaal on suur, on näha ebavõrdsust kvaliteetse hariduse kättesaadavuses, oskuste nappust ja piirkondlikke erinevusi. Loodusteaduste, tehnoloogia ja matemaatika valdkonna erialade lõpetajate osatähtsus on üks ELi madalamatest ning puudused nendes valdkondades võivad hakata tõkestama majanduskasvu ja innovatsiooni. Muret tekitab õpetajatepuudus, kuid õpetajatele suunatud reformid edenevad aeglaselt. Õpetajate pidev tööalane enesearendamine vajab kohandamist. Nii flaami- kui ka

prantsuskeelsed kogukonnad on alustanud suuri reforme oma haridussüsteemides. Nende rakendamiseks on kavandatud järgmised kümne aastat ja kauemgi. Ometi võeti 2017. aasta lõpus vastu otsus lükata peamiste meetmete jõustumine edasi. Reformide ja meetmete mõju sõltub suurel määral nende tulemuslikust rakendamisest ja seirest.

- (20) Teenuste reguleeriva raamistiku piirangute kõrvaldamiseks on viidud läbi vaid piiratud reforme. Flandria tühistas mitut käsitöö valdkonna kutseala reguleeriva seaduse. Sellegipoolest säilib teatavate kutseteenuste range reguleerimine. Seepärast on konkurents neis sektorites alla surutud ja uute äriühingute turuletuleku määr madal. Ehitussektoris rakendatakse ehitusturule juurdepääsul horisontaalseid autoriseerimissüsteeme ja ehitusload on hoolimata viimastel aastatel võetud meetmetest keerulised. Belgia ehitussektori uuenemise määr on ELi keskmisest oluliselt madalam, mis võib osutada asjaolule, et konkurents sektoris on ebapiisav. See mõjutab ka oluliste taristuprojektide täitmist. Suured on piirangud raudtee- ja maanteetransporditeenuste valdkonnas Belgia majanduse tootlikkuse madal kasvutempo sõltub suurel määral teenustesektori madalast kasvutempost. Regulatiivsed piirangud on negatiivne välismõju ka nende teenuste kasutajatele, eelkõige töötlevale tööstusele. Tootlikkust aitaksid tõsta nende oluliste teenusesektorite põhjalikumad struktuurireformid, mis on olulised majanduskasvu tuleviku tagamiseks ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuse jaoks.
- (21) Teatavaid piiratud edusamme on tehtud jaesektori toimimise parandamises. Hoolimata hiljutistest reformidest, koormavad sektori tulemuslikkust ja pärsivad investeringuid endiselt regulatiivsed piirangud. Paljude tootekategooriate hinnad on jätkuvalt kõrgemad kui naaberriikides. Rohkem jõupingutusi on vaja teha ärikeskkonna konkurentsi- ja investeringusõbralikuks muutmiseks, et tarbijad saaksid nautida suuremat tootevalikut ja madalamaid hindu. Aprillis tegi komisjon ettepaneku, et liikmesriigid juhenduksid jaesektori reformimisel parimatest tavadest⁹.
- (22) Belgia ettevõtlusvaim on endiselt nõrk, hoolimata viimaste aastate reformidest ja hiljutistest meetmetest, mille mõju on vaja alles hindama hakata. Ärivaldkonna dünaamika on madal, ettevõtete loomise määr püsib ühena Euroopa madalaimatest, kaugel alla ELi keskmise, koos kaasneva madala likvideerimismääraga. Peale selle püsib äriühingute kõrge halduskoormus, mis väljendub menetluste keerukuses ja madalas regulatiivses kindluses.
- (23) Belgia digitaalsete avalike teenuste tase on keskpärane. Kontrastina riigi heale üldisele seisule digitaalmajanduse arendamises, on ta digitaalsete avalike teenuste vallas vaid keskpärane. Belgia föderaalne ülesehitus tekitab konkreetseid probleeme ühtsete ja riigiüleste e-valitsusteenuste loomisel. Erinevad süsteemid, mis ei pruugi olla koostalitlevad, tekitavad „hõõrdumiskadusid“. Püsivad tõsised kahtlused seoses kohtusüsteemiga, eelkõige viivitustega meetmete võtmisel, digiteerimise ja usaldusväärsusega ning kohtuandmete võrreldavuse ja ühtsusega. Venib teatavate õigusteenuste digiteerimisalgatuste (näiteks e-postkast või e-dokumendihaldus) tegemine kõigis kohtutes. Kuid kuni seda ühtset kodeerimissüsteemi ei kasuta kõik kohtud, jääb kohtumenetluste tõhususandmete usaldusväärsus ja võrreldavus piiratuks.
- (24) Belgia maksusüsteem on hiljutistest reformidest hoolimata endiselt keeruline. Äriühingu tulumaks reform vähendab kohustuslikke määrasid ja aitab süsteemi lihtsustada. Sellegipoolest püsivad paljud erandid ja moonutavad stiimulid, nagu näitab maksusoodustuste kogusumma kasvutrend. Võiks rohkem kasutada võimalust viia maksud üle majanduskasvu soodustavamale alusele. Keskkonnaga seotud

⁹

COM(2018) 219 final.

maksutulu on siiani ELi madalaimate hulgas. Nihkel maksude rohelisuse suunas, mis on suunatud nendele äriühingute autodele, mis annavad panuse õhusaastesse, ülekoormusesse ja kasvuhoonegaaside heidetesse, on tõepoolest suur potentsiaal.

- (25) Liikluse ülekoormuse vähendamisel on saavutatud piiratud edu. Liikuvus kannatab ebapiisavate taristuinvesteeringute, moonutavate maksusoodustuste ka konkurentsi puudumise tõttu transporditeenuste valdkonnas, mis põhjustavad ülekoormust ja pärsvivad tootlikkuse kasvu. Maanteeliikluse ülekoormus muutub aasta-aastalt suuremaks, mis tõrjub eemale välismaiseid investeeringuid ning põhjustavad suuri sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnakulusid. Kõige kiireloomulisemad probleemid on raudtee- ja maanteetaristu valmimine ja uuendamine Antwerpeni ja Brüsseli ümber ja sees. Märkimisväärsed on piirangud raudtee- ja maanteetransporditeenuste valdkonnas. Võimud võivad kutsuda üles olemasoleva taristu tõhusamale kasutamisele ja üleminekule individuaaltranspordilt ühistranspordile ja väiksemate heidetega alternatiividele.
- (26) Komisjon on Euroopa poolaasta (2018) raames Belgia majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2018. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2018. aasta stabiilsusprogrammi ja 2018. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Belgiale esitatud soovitude järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Belgia eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka nende vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustesse liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.
- (27) Nõukogu on käesoleva hindamise koostamisel vaadanud läbi 2018. aasta stabiilsusprogrammi ja tema seisukoht¹⁰ väljendub eelkõige allpool soovitus 1.

SOOVITAB Belgial võtta 2018. ja 2019. aastal järgmisi meetmeid:

1. Tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2019. aastal 1,8 %, mis vastab iga-aastasele struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst. Kasutada juhuslikke tuluseid valitsemissektori võla suhte SKPse vähendamise kiirendamiseks.] Järgida kavandatud pensionireforme ja piirata pikaajalise hoolduse kulutusi. Rakendada täielikult 2013. aasta koostööleping fiskaalpoliitika koordineerimiseks kõigil valitsemistasanditel. Parandada avaliku sektori kulutuste tõhusust ja koostist kõigil valitsemistasanditel, et teha ruumi riiklikule investeerimisele, eelkõige vaadates kulutused läbi.
2. Kaotada töötamist takistavad tegurid ning tugevdada aktiivset tööturupoliitikat, eelkõige madala kvalifikatsiooniga, rändajataustaga ja eakate töötajate heaks. Jätkata haridus- ja koolitusreforme, sh edendades võrdseid võimalusi ja suurendades loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna erialade osakaalu kõrgkooli lõpetanute hulgas.

¹⁰

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

3. Vähendada regulatiiv- ja halduskoormust, et stimuleerida ettevõtlust ja suurendada konkurentsi teenuste, eelkõige jaekaubandus-, ehitus- ja kutsealaste teenuste valdkonnas. Võidelda kasvavate liikuvusprobleemide vastu, eelkõige investeerides uuesse või olemasolevasse transporditaristusse ning tugevdades stiimuleid ühis- ja väheste heidetega transpordi kasutamiseks.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*